

невиконання вимог законодавства будь-якою іншою особою, в тому числі і третейським судом.

В той же час, з метою вдосконалення зазначеного переліку підстав пропонується доповнити його положенням, яке б дозволило суду відмовити у видачі виконавчого документа на підставі невідповідності рішення третейського суду чинному законодавству. Враховуючи те, що зацікавлена особа звертається до суду з заявою, метою якої є в подальшому забезпечення державою примусового виконання третейського рішення, компетентний суд повинен переконатися, що рішення недержавного органу дійсно є законним. При цьому компетентний суд має бути наділений не ревізійними функціями (тобто не переглядати саму справу і третейське рішення, виносити нове рішення чи змінювати його), а контрольними — з можливістю відмовити у видачі виконавчого листа з мотивів невідповідності третейського рішення чинному законодавству.

Список використаних джерел

1. Про третейські суди : Закон України від 11.05.2004 р. № 1701-IV (із зм. і доп.) // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 35. – Ст. 412.
2. Цивільний процесуальний кодекс України № 1618-IV від 18.03.2004 р./ Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 40– 42. – Ст. 492.
3. Стасів Н. С. Цивільно-процесуальний статус осіб, які беруть участь у справах про видачу виконавчого листа на рішення третейського суду / Н. С. Стасів // Право і суспільство. 2015. № 5.2(3). С. 86–90.
4. Ухвала у справі № 755/16603/13-ц від 11.07.2013 року : Дніпровський районний суд міста Києва [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/36745570>.
5. Ухвала у справі № 755/20908/13-ц від 13 вересня 2013 року : Дніпровський районний суд міста Києва [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/33481109>.

ВОЛКОВА П. В.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри цивільного процесу, кандидат юридичних наук, доцент

УЧАСТЬ ПРОКУРОРА У СПРАВАХ ПРО ПОЗБАВЛЕННЯ БАТЬКІВСЬКИХ ПРАВ

Відповідно до ст. 45 ЦПК України [1] прокурор має право на звернення до суду, з метою захисту прав та інтересів громадян або держави, таке звернення здійснюється через пред'явлення позовної заяви (заяви) до суду.

Аналіз статті 165 СК України [2], дає підстави зазначити, що прокурор з власної ініціативи має право на звернення до суду з позовною заявою про позбавлення батьківських прав.

Якщо прокурор звертається до суду з позовною заявою про позбавлення батьківських прав, то він здійснює представницькі функції щодо захисту прав та інтересів дитини, яка в свою чергу є позивачем у справі.

Однак, в теорії та практиці з цього питання існують певні дискусії, так в юридичній літературі зустрічаються різні точки зору, а саме, що прокурор є позивачем, представником або третьою особою [3, с. 19]. Не вдаючись до дискусій, зданими позиціями погодитись неможливо, оскільки прокурор відноситься до інституту захисту прав та інтересів інших осіб, який регулюється ст.ст. 45- 46 ЦПК України та має певні відмінності від інших інститутів, таких як інститут представництва, інститут третіх осіб тощо.

Проаналізувавши норми цивільного процесуального законодавства, необхідно зазначити, що прокурор не приймає участь у цивільному процесі у формі надання висновків по справі, на відміну від норм ЦПК України, 1963 року [4], де зазначалось про залучення прокурора у справі для надання висновків. Єдиний випадок, коли участь прокурора є обов'язковою у цивільному процесі щодо справ окремого провадження визначених у статті 281 ЦПК України.

Відповідно до ч. 2 ст. 71 Кодексу про шлюб та сім'ю України [5] зазначалось, що прокурор приймає участь у справах про позбавлення батьківських в обов'язковому порядку, щодо чинного СК України, то в його нормах не міститься вказівки щодо обов'язкової участі прокурора у зазначеній категорії справ.

Дослідивши доктрини права встановлено, що більшість авторів вважають, що при розгляді справ про позбавлення батьківських прокурор повинен обов'язково приймати участь [6, с. 197; 7, с. 237; 8, с. 111].

Встановлено, що судова практика визнає участь прокурора у справах про позбавлення батьківських прав, про що свідчать не поодинокі випадки участі прокурора у даній категорії справ.

Так, наприклад, Рішення Любашівського районного суду Одеської області за участю прокурора розглянувши у відкритому судовому засіданні цивільну справу за позовом ОСОБА 3 до ОСОБА 4, третьої особи: органу опіки та піклування про позбавлення батьківських прав [9].

Звертаємо увагу, що крім того, що прокурор приймає участь у вищепаведеній справі, суд визначає провий статус органу опіки та піклування як третя особи, що суперечить чинному цивільному процесуальному законодавству, оскільки він в даній справі приймає участь у формі надання висновків (ч.3 ст. 45 ЦПК).

Інше Рішення Татарбунарського районного суду Одеської області за участю прокурора розглянувши у відкритому судовому засіданні цивільну справу за позовною заявою Татарбунарської райдержадміністрації

Одеської області в інтересах малолітніх дітей, ОСОБА_1 та ОСОБА_2 до ОСОБА_3 про позбавлення батьківських прав та стягнення аліментів [10].

З наведених рішень вбачається, що відкрито провадження у справі про позбавлення батьківських прав не за заявою прокурора, однак він приймає участь у справі. Тоді виникає питання, яке правове становище в даному випадку займає прокурор у справах про позбавлення батьківських прав, якщо відповідно до норм цивільного процесуального законодавства такої форми участі прокурора немає. Прокурор приймає участь у цивільному процесі у двох формах: пред'явлення позовної заяви (заяви) та участь у справі на будь-якій стадії цивільного процесу. Щодо другої форми, то необхідно зазначити, що ЦПК України надає роз'яснення, а саме, що прокурор має право звернення з скаргами (заявами) до суду вищих інстанцій (ч.2 ст. 45 ЦПК України).

Крім того, необхідно зазначити, якщо прокурор не приймає участі у справах про позбавлення батьківських прав, це не є порушення ні норм процесуального права, ні норм матеріального права, також не можна оскаржити таке рішення на підставі того, що прокурор не приймав участь у даній категорії справ, оскільки це не передбачено законом.

Якщо розглянути питання щодо обов'язкової участі прокурора для надання висновків у справі про позбавлення батьківських, то необхідно зазначити:

по-перше відповідно до норм цивільного процесуального та сімейного законодавства такої форми участі прокурора для надання висновків у справах про позбавлення батьківських прав взагалі немає;

по — друге такі висновки в обов'язковому порядку надають органи опіки та піклування (ст. 19 СК України).

Тому, незважаючи на те, що прокурор не повинен обмежуватись в здійсненні представницької функції з метою захисту прав та інтересів малолітніх та неповнолітніх осіб, однак вважаємо, що обов'язкова участь прокурора у справах про позбавлення батьківських прав у формі подання висновків з заявою та призведе до порушення вимог рівності та забезпечення доступності, незалежності правосуддя.

Список використаних джерел

1. Цивільний процесуальний кодекс України : Закон України від 18 березня 2004 року № 1618-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 40. – Ст. 41, 42.
2. Сімейний кодекс України : Закон України від 10 січня 2002 р. № 2947-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 21. – Ст. 135.
3. Прокурор у цивільному процесі України : Сутність, завдання, повноваження : Навч. та наук.-практ. Посіб. / За наук. ред. д.ю.н., проф. М. В. Руденко. – Х. : Харків юридичний, 2006. – 340 с.
4. Цивільний процесуальний кодекс України : Закон України від 18 липня 1963 р. // Офіційний вісник України. – 2004. – № 16. – Ст. 1088 (втрапив)

- чинність на підставі Цивільного процесуального кодексу України від 18 березня 2004 р. № 1618-IV).
5. Кодекс про шлюб та сім'ю України : Закон України від 20 червня 1969 р. № 2006-VII // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1969. – № 26. – Ст. 204 (втратив чинність на підставі Сімейного кодексу України від 10.01.2002 року № 2947-III).
 6. Самборська Ю. В. Правовий статус прокурора щодо справ про позбавлення батьківських справ (окремі аспекти) / Ю. В. Самборська // Актуальні проблеми держави і права. Вип.56. – Одеса: «Юридична література», 2010. – С.193– 197.
 7. Дякович М. М. Сімейне право : навч. посібник / М. М. Дякович. – К. : Правова єдність, 512 с.
 8. Дубовік І. Позбавлення батьківських прав як засіб захисту прав дитини / І. Дубовік, Н. Чеботок // Вісник прокуратури. 2007. № 4. С. 109–114.
 9. Рішення Любашівського районного суду Одеської області, Справа № 507/2173/14-ц від 14 січня 2015 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: .
 10. Рішення Татарбунарського районного суду Одеської області, Справа № 515/2957/14-ц, Проважження № 2/515/95/15 від 14 січня 2015 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua>.

ЩУРІКОВА П. С.

Адвокат, м. Київ

ДО ПИТАННЯ ПОЄДНАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ ПРИВАТНОГО ДЕРЖАВНОГО ВИКОНАВЦЯ І АРБІТРАЖНОГО КЕРУЮЧОГО

8 жовтня 2015 року Верховною Радою України в I-му читанні розглянутий проект Закону України № 2506а «Про органи і осіб, що здійснюють примусове виконання судових рішень та рішень інших органів» (далі — законопроект). Вказаний законопроект передбачає створення в Україні інституту приватних виконавців, що є повелістю в українському законодавстві, а тому, в юридичних колах розгорнулись серйозні дискусії з широкого кола питань, пов'язаних з ефективним введенням та функціонуванням нового інституту. У тому числі заслуговують на увагу норми законопроекту щодо можливості надання дозволу приватним виконавцям займатися й іншими видами діяльності.

У редакції законопроекту, який був прийнятий у I-му читанні в ст. 21 зазначалося, що приватний виконавець під час здійснення своєї діяльності не може займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту та роботи в органах Асоціації приватних виконавців України) або підприємницькою діяльністю.